

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, és közgazdasági hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer, vasárnapon.

Előfizetési ár:

Egy évre 4 frt — 8 korona, félévre 2 frt — 4 korona,
negyedévre 1 frt — 2 korona.

Egyen szám ára 10 kr. = 20 fillér.

Felülsz szerkesztő:

WITTINGER ANTA L.

Kiadó és laptulajdonos:

FEIGL GYULA.

Előfizetési pénzek és reklamációk a kiadótulajdonos-
hoz, Feigl Gyula nyomdáshoz (városkör 81) intézendők
Nyitlter sora 40 fr. — Hirdetések nagyság szerint.

Erkölc és társadalom.

A régi idők dicsérői, kik a mai kort nem ismerik s nem is akarják ismerni, azok kikiáltják a mai emberről, a mai társadalomról, hogy megromlott. Azt a régi kort, mely a mai temporis acti, mai laudatorának jelen idő volt, viszont az akkori vének ócsárolták. Az erkölcsbírálat tehát nem új dolog, a divatos erkölcsök ócsárlása nemkülönben.

De vak hiúság és tultengő önértett volna elhárítani minden megszólást a mai időkről, a mai társadalomról, s a mai emberekről. Az igaz, hogy könnyebb szidni az erkölcsöket, mint keresni a társadalom erkölcsi gyengeségének okait, főleg megjavítani a társadalom erkölcsét. Olyan viszonyban áll ez a két dolog, mint az analízis meg a szintézis, vagy még találóbb hasonlat: mint életet teremteni és életet kioltani.

Mélyére hatolni a hanyatlás okainak: már fél orvoslás.

De előbb a betegség tüneteit kell vizsgálni!

Életfelfogásunk mostanában könnyű, fölszinen járó. Szeretjük magunkat azzal áltatni, hogy ez bohémság, pedig nem az, hanem az elmélyedés hiánya. De miben is mélyedne el a mai ember? Mi lehetne az, a mi a mai embertömegeket megragadná és lekötne? A mult évtizedek politikai és társadalmi eszméi részben megvalósultak, részben lejártak. Számos nagy vívmánynak tekintett társadalmi reform megbukott, mások pedig nem bizonyultak fejlesztésre alkalmasoknak.

Pedig egykor e reformok óriási tömegek szel-

lemárjában hömpölyögtek. Ideálok voltak politikában, társadalomban egyaránt. Sőt helyesebben szólva a politika is társadalmi reformokért küzdött államok, pártok társadalmi eszmék szerint csoportosultak. Akkor volt ez — nem is olyau régen, — mikor a demokrácia eszméje belevette magát a legfelsőbb rétegektől a legalsóbbakig mindenhová s politikai és fegyverrel való harcokkal utat tört magának s kivívta nagy diadalait.

Nálunk is megjárta ez a szellemirány a maga diadalutját. Politikai berendezéseinket elsöpörte s helyébe állította a maga új intézucidit.

A társadalomban már nem értek el ilyen frappáns hatásokat. A társadalom intézményei, szervei bonyolódottabbak, mint az államéi és jobban vannak körülbástyázva, mint az állami intézmények. Egy-egy erősebb politikai szélvihar ezeket elsodorja, amazokat csak hosszú idők rozsdája tudja kimarjítani. Es erős bástyái a társadalmaknak a kisebb társadalmi csoportosulások. Ezek ellenállanak s a maguk konzervativizmusával az új eszméknek ezek ellen valóságos guerilla-harcokat kell folytatniok.

A demokrácia még mindig folytatja ezeket a kis csetepatékat. Még nem tudott megbirkózni minden kisebb csoportulattal, sőt küzdelme ma nehezebb, mint volt kezdetben. Mert azokkal az elemekkel, a melyeknek haladás, emelkedés, hogy ne mondjuk, haszon voltak a demokrácia sikerei, könnyen meg tudott ez a szellemirány alkudni. Alku nélkül is befogadták szívesen.

Most már — néhány tized óta — a demokrácia oly elemekhez ért, melyeknek áldozat volna

a demokrácia befogadása. A politikában ez elemek kénytelen voltak engedni, meghátrálni, mert a nép nagy tömegeinek nem bírtak ellenállani. De a társadalom erősebb bástya, ezt még nem tudta egészen bevenni a demokrácia. S a jövőben tán még kevésbbé fogja tudni, mert a társadalom ellenálló elemei számban is meggyarapodtak, még pedig igen sajtáságos elemekkel: azokkal, a melyek eddig maguk is közvitézoi voltak a demokrácia eszméiért harcoló seregeknek, vagyis a népnek. Ezek az elemek hogy-hogynem munka és akarás által fölvergődtek egy bizonyos polczra s megmozgatván a rugókat, melyek könnyebben engednek, elnyerték az elevált társadalmi állás külső jeleit s most úgy viselkednek, mintha maguk születésük óta, őseiknél fogva lennének azon a poziczióon. S hogy annál jobban elhiggye ezt nekik a világ, ők most a legelkeseredettebb ellenségei — a hogy ők nevezik — a profanum vulgusnak.

Ez a demokrácia mai képe a társadalomban. A pesszimisták azt mondják, hogy ez egyuttal a demokrácia megteneklése, a könnyebben hívők szerint pedig a mai helyzet csak átmeneti stádium a demokrácia teljes diadala felé.

Akár melyik félnek van igaza: semmi kétség, a demokrácia ma már nem olyan eszmeáramlat, a melylyel az emberek beérnék. Már nincs meg ez eszmeáramnak a régi tüze, régi erélye. Már nem foglalja le egészen a maga számára eszmevilágunkat, s nem üres szó azok állítása, kik azt mondják, hogy korunk erkölcsének hanyatlását az okozza, hogy nincs erkölcsi és szellemi életünknek manapság irányító eszméje.

TÁRCZA.

Régi legenda.

A „KÖSZEG ÉS VIDÉKE” tárczája.

Irta: Vrchlicky Jaroslav.

Azokban a szép időkben történt, amikor a Jó és a Rossz szon huzakodtak, hogy melyikük legyen a világ ura. Ma miudakettő oly hallgatagon trónol az emberek szívében, mint valami zordon bilványkép; napjainkban a Jó már csak folyóiratokban beszél és kérkedik a tetteivel, a Rossz ellenben csak a bíróság előtt szolal meg, és eszenkivül a naturalisztikus iskola regényeiben, de csak rövid idő óta.

Akkoriban olyan emberek is éltek, akik a Jót a Rosszal összebékéltetni könnyű dolognak tartották; ebben a véleményben pedig nemcsak költők leledzettek, hanem komolyan gondolkozó bölcsek, fehér parókás bírák és tiszteleire méltó papi személyek.

Sőt egyideig úgy látszott, mintha még a Jó és a Rossz, maguk is keset akartak volna nyujtani egymásnak és az emberiséget, valamint annak történetét akarták volna felhasználni, hogy „a világossághoz vezető utat” megosinálják belőlük, amint ezt Hugo Viktor oly szépen megmondta valahol. Akkoriban a Jó és a Rossz békességes tárgyalásokba bocsátkoztak egymással. A Jónak angyalok voltak a szolgái, a Rossznak ördögök. Ezek a teremtesek az emberek szívet vitatgatták egymástól — és a Sítéségnak a Világossággal folytatott örégi küzdelme őbeunók öltött testet. Mindenütt találkoztak, egyik mindenütt utjába állott a másiknak, és ilyenkor annyira elkeseredtek, hogy majdnem késsel rontottak egymásra; de azért békés tárgyalásra is bármikor készek voltak, perese mindig eredménytelenül.

Történt egyszer, hogy egy ördög valami festő műhelyében találkozott egy angyallal.

Ez a derék festő éppen Krisztust festette, amint vért izzad az olajtak hegyen. Eltalált aludni a munkája mellett és fáradt kezéből kiejtette az ecsetet. Egész nap dolgozott és más nap reggel valami ünnep volt megtartandó a kolostorban s a képpel akkor akarták a föltárt földsziteni. Délelőtt maga az apát ment el a festő műhelyebe, hogy a művészt nagyobb serénységre buzdítsa. Csakhogy a juliusi del forrósága legyőzte a jó embert, aki pihenni dönt, fáradt pilláit lezárta az álmok szürke pillangója és képselt dolgokból titokzatos kört vont a feje körül.

Egy angyal röpment keresztül a levegőn — ennek az angyalnak pedig az volt a szokása, hogy, el-ellátogatott a festőműhelyekbe és néha-néha szívesen nézegetett be a Madonnának és Csecziliának álmodozó szeméibe. Ott lebegett a szentek feje fölött és talán még fényesebbé tette azt az aetheri állászságot, azt a földöntuli varázst, melyről ma azt tartják, hogy a régi mestereknek volt kizárólagos sajtásága. Ma tehát a kertben térdepelő Krisztust látta meg a festő vászván, amint halovány fejét mélyen mellére hajtja — fenséges homlokáról a vere izzadság vékony patakokban foly összekeulcsolt kesere — bizonyosan a töviskoszorut sejtí; ajskai imát rebegnek: Atyám, ha akarsz, fordítad el tőlem ezt a kelyhet.

Az angyal megállott és isteni hallgatásba merült. A bevezetleu Krisztuskép ott volt a festő állványán és fölötte egy kis kép lógott a falon. A kis kép egy Faun-t ábrázolt, aki egy egész raj szunyogot és pillangót fujt el maga elől. Ez a Faun úgy látszik szunyadozni akart az erdő csöndjében, de a közeli patak szunyugjai és a bokrok pillangói nem hagyták elaludni. Az angyalnak Krisztus halovány fejről önkénytelenül is az idomtalan Faun pufók arczára tévedt a

tekintete. Csakhamar a festőállványon nyugvó képre akarta visszairányítani a tekintetét, de a Faunnak két orczája egyszerre csak még jobban megpuffadt, szemelázás feyben ragyogtak, szőrös kezeivel a pillangók után kapkodott, melyek mindenféle színekben csillogva ott táncoltak a feje körül, és szárnyaikkal a képnek tömör aranyozott keretét csapkodták. Az angyal megértette a dolgot. A Rosszaság istene van itt, és így adja tudtul a jelenlétét.

Az angyal már most nem hátrálhatott meg. Belekerült a régi küzdelembe, a szemrehányások és buzavona örök danájába — melynek mindig valami fogadás a vége.

— No, mit tárod a szádat a gyönyörűségtől? Nu bizony, érdemes is ennyire megbámulni ezt a mázolványt! — gunyolódott a Sátán.

— Ilyet mégsem tudnál festeni, gonosz lélek, felelt az angyal.

— Fogadjunk, tudok!
— Fogadjunk, hogy nem tudsz!
— Hát mibe fogadjunk?
— Mondd meg te, hogy mibe!
— No jó. Hát a mester lelkébe, — mondá az Ördög. Pedig biztos szákmányt szalajtok ki a kesem közül. Ez a képmutató ember csupa szenteket pingál, pedig a legkegyetlenebb uszorás a világon — nemrég is a szomszédja özvegyének elköttya-vegyéltette az utolsó vánkását, azonkivül tiltott viszonyban él a —

— Hallgas, rágalmaszó! — Fogadjunk a mester lelkébe, hogy te nem tudsz ilyen képet festeni, amilyen ez itt.

— Ohóbó! Kutykurutty! kaffogott a Sátán. Majd meglássuk, majd meglássuk. Szakasztott ilyen less ni; olyan hamar elkészülök vele, hogy a mester föl se ébred addig.

— Áll a fogadás!
A Sátán lezállott a falról, kezébe vette a szőrös

Előfizetési felhívás

„KÉPES CSALÁDI LAPOK“

szepeirodalmi és ismeretterjesztő képes hetilapra
A „KÉPES CSALÁDI LAPOK“ olyan szellemben és irányban van szerkesztve, hogy ifjú és öreg külön együtvéve élvezettel olvashatja.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK“ minden évben négy külön beküldhető regényt ad ingyenes mellékletül előfizetőinek.
A „KÉPES CSALÁDI LAPOK“ borítéka szellemes és szórakoztató csevegések, illetve kérdések és feleletek tárháza és így az előfizetők díjtalanul követhetik gondolataikat az „Előfizetők postája“-ban.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK“ előfizetési ára a „Holgvak Lapja“ című divatlappal és a külön beküldhető „Regénymelléklet“-tel együtt:

Egész évre 6 frt — kr.
Félévre 3 frt — kr.
Negyedévre 1 frt 50 kr.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK“ annak, a ki az előfizetési összegét és azonkívül még 80 kr. csomagolási és postaszállítási díjat egyszerre beküldi, elismerésül még külön 4 legújabb regényt küld ingyen és bérmentve.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK“ mutatványzókat ingyen és bérmentve küld mindazoknak, a kik eziránt — legelőszörübben levelezőlapon — hozzáfordulnak.

„KÉPES CSALÁDI LAPOK“ kiadóhivatala
Budapest, V., Vadass-utca 14. (Saját házában.)

**Richter-féle Horgony-Pain-Expeller
Liniment. Capsici comp.**

Ezen hírneves házasor ellentét az idő megpróbáltatásainak, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomosillapító bedörzsölésként alkalmazatik külsőleg, csuszál, tag-szaggatással és meghúrással és az orvosok által bedörzsölés-sokra is mindig gyákrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorlati Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házasor, melynek egy házatartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegekben ártanak, mindössze minden gyógyszerárban kapható.
Főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapest. Bevevészi alkalmával igen óvatossággal legyünk, mert több kisebbbörű üvegek van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony“ védjegy és Richter cégjegye nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.
RICHTER F. AD. és társ, et. és kir. udvari szőlőház, BUDAPEST.

Főraktár: Közegen Floderer Jenő
gyógyszerésznél

**MAGYARORSZÁG
NEMZETISÉGE**
Dinnye Brandy
(Dinnye ital)
A legnemesebb dinnye
lejából parolva.

Dinnye-ital, a legjobb minőségű
VILÁGOS
A nagyér. közönség figyelmébe. Kapható az előkelőbb fűszer- és csemege kereskedésekben.

**MINDEN SORSJEGY UTÁNFIZETÉS NÉLKÜL
MIND A 6 HUZÁSON JÁR**

UJSÁGIROK SORSJÁTÉKA

FONYEREMÉNY 100.000 KORONA

20.000 KORONA

AVALLALYI WEREMÉNYEKET KIVÁNTATVA 20 LEVONÁSSAL

EGY SORSJEGY ÁRA 1 KORONA

Huzás föltétlenül már jövő hó 4-én.
Sorsjegyeket ajánl:
A budapesti Ujságírók Egyesülete.
Sorsjáték kezelőség Kossuth-Lajos u. 1.

KWIZIDA
4 arany, 18 ezüst érem.
30 töztelelt és elimerő okirat.

Kigyó jéggy.
Régi jóbiró diastetikus cosmetikus szer (bedörzsölésre) az emberi test izmainak és inainak erősítésére.
1/2 palark ára 1 frt.
Csakis a fenti védjegyes a valódi, kapható minden gyógyszerárban.
Főraktár: **Kreisapotheke, Kornenburg** (Bécs mellett.)

Építészek, építőmesterek és háztulajdonosok
figyelmébe ajánlja gyártmányát az
ELSŐ MAGYAR „SCAGLIOL“ építőlemez-gyár
Tata-Tóváros.
A szabadalmazott építőlemez, nyaralók, lakoházak, gazdasági és gyári épületeknél vagy ezek átalakításánál kiválóan alkalmas.
Tűz- és fagymentes, teljesen száraz mennyezetek, boltozatok, kerítésfalak, válaszfalak, kemény és szelőlőtető csővekhez alkalmas, gomba, fereg és salétrom mentes anyag.
Új, gyors és a legolcsóbb építkezési rendszer.
Magyarozó füzetek és egyes anyagok árai díjtalanul küldetnek.
SZVOBODA GYULA, építész.

életbalzsam Dr. ROSA-tól.
Ezen életbalzsam a legjobb a leggyógyhatásosabb gyógyfűvek-ből a legfontosabbban van készítve a különösen minden emésztési bajok, gyomorgöres, étvágyhiány, savanyus felbűfögés, vér-telődés, aranyeres bajok stb. stb. ellen teljesen hathatósan bizonyul.
Prágai házi kenőcs
több ezer hála-nyilatkozattal elismert biztos gyógyszer mindenféle gyuladások, sebek és gennyedések ellen. Ezen kenőcs biztos eredménnyel használható a női emlő gyuladása-nál, a tej tepedésénél a az emlő megkeményedésénél, szűléskor, kelevény-nél, vordaganatoknál, genyes szakadékoknál, pokolvárnál, köröm-gyökéknél, az úgynevezett körömfárgónál, elkenővedések-nél, felpuffadásoknál, mirigydagasztoknál, zsirdaganatoknál, érzéketlen tagoknál stb. Minden gyuladást, dagasztatot, elkenő-nyedést, felpuffadást a legrövidebb idő alatt eltávolít.
Fragner B. gyógyszer-tárából Prágában 203-III.
Ez kitűnő hatással következtében ezen életbalzsam egy bebizonyult, megbízható házaszerévé lett a népek.
A hol már gonyedés mutatkozik, ott a legrövidebb idő alatt fájdalom nélkül felszívja, kiérett és kigyógyítja.
Ára egy nagy üveggel 1 frt, egy kis üv. 50 kr. Postával 20 krrel több.
Egy szelecsze ára 25 és 35 kr. Postával 6 krrel több.
Óvás! Hamisítás elkerülés végett mindenki kérje a valódi készítményt a Fragner B. féle gyógyszer-tárából Prágában és figyeljen, hogy a csomagolás-nak minden oldalán „Dr. a Rosa-féle életbalzsam“ íme nyomott kerek védjegye látható, ellenben a „prágai házi-kenőcs“ csomagolásán minden oldalán az ide nyomott háromszögű védjegye látható. — Hamisítások bejelentéséért mindenki díjat kap.
Elismerő okiratok ezzel házkinek betekintés végett rendelkezésre állnak.
Raktárak az alábbi gyógyszer-tárakban: **TÖRÖK J., EGGER A., THALMAYER SEITZ** és **KOCHMEISTER** nődél Rudapeten és **Közegen FLODERER JENŐ**-nél, belváros (Cicinovits-féle gyógyszer-tár).
A készítő **FRAGNER B.** gyógyszer-tár a „fekete sashoz“ főraktára: Prágában 203. sz.; a Spornér-utca sarkán.
Posta-küldemények azonnal.

Karácsonyi eladás!!
Krausz József divatáru házában
Köszeg, király-ut (ált. takarékpénztár épületében.)
november 20-tól december 25-ig
következő áruk lesznek szállított szabott árak mellett eladva.
Dupla széles mintás kelme minden színben mtr. . . . 32 kr. | 120 cm. széles tiroli loden minden színben mtr. . . . 70 kr.
„ „ sima gyapot kelme minden színben mtr. . . . 34 „ | „ „ „ jaquard posztó „ „ 75 „
„ „ „ kamgarn „ „ 40 „ | „ „ „ tenis parget „ mtr. . . . 22 és 25 „
„ „ „ tricót kelme „ „ 45 „ | „ „ „ divat „ „ mtr. . . . 20 „
120 cm. széles jaquard kelme „ „ 55 „ | „ „ „ flanell „ „ mtr. . . . 30 „
Nagy választék **kézimunkák, uri- és női fehérnemű, nyak-kendők, kesztyűk és kötényekben, nagyon olcsó árak mellett.**
Nyomatott Fejér Gyula könyvnyomdájában Köszeg.